

Љиљана Шоп

Епиграми за децу

Ален Марјано: „Два дабра у три чабра”, Јен, Београд, 1974.

Свет основаца је свет за себе, испуњен посебним интересовањима, саздан од специфичних проблема, шаролик и динамичан, смешан и леп. У ње му доминантно место има школа као највећа обавеза, али и најсигурније уточиште, место где се добијају и губе прве битке, стиче драгоцено знање, склапају најбоља пријатељства и спознају прве муке незреле љубави.

У тај свет са свим његовим нијансама, у саму суштину свих дечијих интересовања, проблема, тема, у све видове богатог дечијег доба, ушао је ведро, насмејано, необавезно и ненаметљиво Алек Марјано својом новом збирком стихова за децу „Два дабра у три чабра“. Њен основни квалитет јесте детињаст хумор чија је главна одлика добронамерност.

Алек Марјано је пришао деци другарски, задобио њихово поверење следећи једну објективну истину да се свет не дели на непослушну децу и непопрешиве одрасле људе. Рекао је како ни све тате нису баш увек узор, а такво искрено и једноставно признање кад га изрекну одрасли, мо-

же бити веома битно за стицање дечије наклоности, па и стварног ауторитета који се неће заснивати на страху, већ на спознаји да одрасли поседују искуство које желе да пренесу деци.

Поезија Алека Марјана је једноставна, звучна, врцава заснована на духовитим језичким ипрама. Пуна је урнебесног ритма и превртљивих значења, непрекидно нова, увек полази од деци блиских појмова. Њено извориште је свакодневни дечији живот у коме прати малишане у школу: у школи, код куће, у игри и на раду, на годишњем одмору на мору или планини. Ова поезија иде у корак са открићима до којих деца постепено долазе, са спознајама које у различитим периодима живота деца стичу, ведро продира у све тајне сложеног дечијег света, надахнуто прати машините дечије узлете, и без строгости говори о дечјим процима и манама. Она је полудушљив, полуозбиљан дијалог са децом, одговор на њихову непресушну радозналост или барем један од могућих одговора, доброћудно смејање онима који желе бити стари-

ји и озбиљнији но што јесу, онима што се хвалишцу и претерују, ругају или свађају, онима који не воле купање или учење, онима што се маштовито извлаче кад у школу дођу неспремни. Као да је циљ аутора био да свако дете у овој поезији нађе себе и тако успостави контакт са књигом; тек тада ће и ненаметљиве поуке из ових песама бити доступне сваком детету.

Највећу вредност ове књиге представља управо та ненаглашеност њених порука и савета: до тога шта је добро, а шта није, деца морају доћи сама. То је и једини начин да прихвате без отпора савете старијих и да исправе уобичајене ситне прешке којима подлегну. Не треба правити панику над малим дечијим несташлуцима, нити кажњавати због наивних престапа; да би деца разумела и прихватила одрасле прво они морају разумети децу.

Као у избору тема тако се и у начину певања Алек Марјановић прилагодио деци и узрасту својих читалаца. Риме су му једноставне, круг појмова не превазилази узраст коме је књига намењена, а често

на ведар начин аутор деци објасни понеку реч или шалљивим поређењем конкретизује неки мање јасан појам. Заправо, амбиција аутора и није била да овом књигом децу само разоноди и насмеје, често је успио и да их неосетно нечему научи, прошири њихове видике, употпуни знање. Тако је, не напуштајући ни за тренутак деци близак хумористички тон, аутор стихова успео да оствари и два основна задатка постављена пред писца за децу, образовни и васпитни, а да никад не подлене сувопарној дидактичности.

Поетичне и љупко наивне илустрације Слободана Милића чине са стиховима недељи во јединство и успешно допуњавају овај осебујан песнички свет о деци и за децу. Слободан Милић својим маштовитим креацијама и једноставним решењима обогаћује књигу још једном, за децу веома важном, визуелном комплексом, он сликом потврђује сву наивност, лепоту и шалљивост дечије визије живота и конкретизује поетски свет исказан духовитим епиграмама и разипраним стиховима Алека Марјана.

ПЕРА
ОКТОБРА